

Dosarul nr. 2ra-654/22
2-21040604-01-2ra-13052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Vîșcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Țurcan, Iu. Cotruță, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Sadnic împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 18 martie 2021, Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, termen care este expres prevăzut de lege și încălcarea în continuare a termenului de judecare a cauzei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 60000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 26 aprilie 2019 sub nr. 16845, a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cererea sa cu privire la constatarea condițiilor de detenție inumane și degradante, conform art. 3 CEDO și art. 473³ alin. (4) Cod de procedură penală. Ulterior, a fost repartizată judecătorului Victor Rățoi pentru examinare și prima ședință de judecată a fost stabilită pentru data de 03 iunie 2019 ora 15:00, însă a fost amânată. Următoarea ședință de judecată a fost numită pentru data de 10 iunie 2019 ora 15:10, fiind întreruptă, apoi numită altă ședință de judecată pentru data de 26 iunie 2019 ora 10:30, însă nu s-a desfășurat. A urmat alte ședințe de judecată la data de 08 iulie 2019 ora 10:30 și la 09 septembrie 2019 ora 15:15, fiind anunțată întrerupere.

La 16 septembrie 2019 a fost emisă încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, de admitere parțială a cererii sale, fiind constatat faptul deținerii în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 13 și i-a fost acordat cu titlu de despăgubire suma de 96050 de lei. Drept urmare a contestării cu recurs, prima ședință în instanța de recurs a fost numită pentru data de 13 februarie 2020, în care și s-a examinat cauza în ordine de recurs. Prin decizia din 13 februarie 2020 a Curții

de Apel Chișinău au fost admise recursurile înaintate de el și administrația Penitenciarului nr. 13 și a fost casată încheierea instanței de fond, fiind dispusă rejudecarea cauzei în instanța de fond, într-un alt complet de judecată.

Reclamantul a afirmat că, prima ședință de judecată a fost numită pentru data de 27 aprilie 2020, care nu s-a desfășurat în legătură cu starea excepțională declarată pe teritoriul țării. Următoarele ședințe de judecată au fost stabilite pentru 29 mai 2020, 31 iulie 2020, 14 august 2020 și 26 august 2020, însă de mai multe ori ședințele au fost amânate, din motiv că nu s-a prezentat reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Prin încheierea din 26 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis plângerea și s-a constatat faptul că a fost deținut în perioadele de 06 noiembrie 2002 - 07 octombrie 2003; 01 martie 2004 - 24 mai 2004; 18 ianuarie 2005 - 25 ianuarie 2005; 03 septembrie 2008 - 25 februarie 2010; 5 februarie 2012 - 07 martie 2012; 07 martie 2012 - 09 februarie 2015, adică 2046 de zile, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Cu titlu de despăgubire, i s-a acordat suma în mărime de 102300 de lei. Prin decizia din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul avocatului său, Adrian Cebotari și a fost casată încheierea instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare.

Reclamantul a precizat că, până la înaintarea acțiunii date, nu a fost înștiințat despre ședința de judecată și nici nu a găsit informație despre examinarea cauzei pe portalul instanțelor de judecată.

Cu referire la prevederile art. 473³ alin. (4) Cod de procedură penală, art. 2 alin. (2), (3), (6) (7), art. 4 alin.(4), art. 5 alin.(1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, reclamantul a pretins încălcarea termenului de 3 luni la examinarea plângerii sale cu repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Petru Sadnic împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, termen care este expres prevăzut de lege și încălcarea în continuare a termenului de judecare a cauzei, încasarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 60000 de lei și cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari și s-a menținut hotărârea din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, citând prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă și reținând ca fiind relevante speței prevederile art. 2 alin. (1), (3), (6) al Legii nr. 87/21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, redând conținutul acestora, precum și a prevederilor art. 3 alin.(1), art. 4 alin.(1) din aceeași lege, ale art. 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, analizând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul cercetării

judecătorești, cadrul legal sus-menționat aplicabil, instanța de apel a reținut că, prima instanță a just a concluzionat cu privire la faptul că, în speță, nu sunt prezente elemente care ar confirma încălcarea dreptului lui Sadnic Petru la judecarea plângerii în termen rezonabil, iar pe cale de consecință și despre lipsa temeiurilor de încasare a prejudiciului moral pretins.

Deși, legea prevede un termen expres de examinare a cauzei, s-a concis că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 garantează examinarea cauzei într-un termen rezonabil și nu într-un termen stabilit de lege.

Instanța de apel a reiterat că din actele cauzei, cât și raportul motivat anexat la dosar, rezultă cu certitudine că cererea lui Sadnic Petru a fost trimisă la rejudecare de două ori, ca urmare a admiterii recursurilor înaintate de avocatul Cebotari Adrian, în interesele lui Sadnic Petru.

Totodată, nu a fost posibilă examinarea plângerii sale, în legătură cu examinarea recursului în anulare împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, depus de către avocatul condamnatului Sadnic Petru, cauza fiind expediată în adresa Curții Supreme de Justiție, ședințele de judecată urmând a fi stabilite după soluționarea recursului în anulare.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 473³ alin. (4) Cod de procedură penală, termenul maxim de examinare a plângerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului este de 3 luni, acest termen fiind depășit din motive neimputabile instanței de judecată.

Nu s-au reținut obiecțiile apelantului, or, tergiversarea examinării cauzei nu a avut loc exclusiv din vina instanțelor de judecată, or, participanții la proces și-au valorificat drepturile procedurale prevăzute de legislația în vigoare, prin înaintarea diferitor cereri, prin declararea recursurilor, prin neprezentarea la ședințele de judecată, ceea ce și a generat tergiversarea procesului, totuși, o încălcare a dreptului la examinarea în termen rezonabil nu poate fi constatată.

Contrar argumentelor apelantului, instanța de apel a notat că, instanța judecătorească a acționat cu bună-credință, cu o suficientă diligență, a întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării obiective și sub toate aspectele a plângerii înaintate de Sadnic Petru.

Totodată, instanța de apel a relevat că, dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, în mod obligatoriu urmează a fi coroborat cu alte garanții ale procesului echitabil prevăzute de legislație, precum legalitatea, disponibilitatea și egalitatea în drepturi a participanților, contradictorialitatea procesului, principiile care în ansamblul lor materializează dreptul părții la un proces echitabil, iar examinarea cauzei este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

Astfel, instanța de apel a respins alegațiile apelantului Sadnic Petru privind încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, în condițiile în care din materialele cauzei rezultă lipsa dreptului încălcat, ceea ce nu condiționează aplicabilitatea Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Subsecvent, în sensul celor sus indicate și normelor legale sus enunțate este

nejustificată și cerința privind repararea prejudiciului moral, motiv pentru care instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe și în această parte.

La 27 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.142), Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Totodată, a reiterat circumstanțele de fapt de la adresarea sa în instanța de judecată la data de 26 aprilie 2019, cu plângerea privind constatarea condițiilor de detenție inumane și degradante conform art. 3 CEDO și art. 473³ alin.(4) Cod de procedură penală, până la pronunțarea deciziei din 06 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a menținut încheierea din 03 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, de admitere a plângerii.

Cu referire la prevederile art. 473³ alin.(4) Cod de procedură penală, care stabilește un termen de 3 luni pentru examinarea plângerilor referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnaților sau preveniților, recurentul a opinat că, au fost încălcate toate termenele rezonabile prevăzute de legea specială procesual penală, fiind încălcate și prevederile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. La examinarea plângerii sale, a fost încălcat termenul prevăzut de 3 luni de toate instanțele, inclusiv și la rejudecare.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 13 mai 2022 (f.d.143) a fost expediată în adresa intimatului și a fost recepționată la 19 mai 2022, conform avizului de recepție (f.d.145).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 15 februarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 27 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.142).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 12 aprilie 2022, conform scrisorii (f.d.135), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către partea recurentă. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat